

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 වියාචනය කල මතය

ශ්‍රී ලංකා කරාතේ දේ සම්මේලනයේ (“සම්මේලනය”) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම් කරණ ප්‍රතිපත්ති වලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන් වලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(3) ව්‍යවස්ථාව සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනත සහ 1973 අංක 25 දරන ක්‍රීඩා පනත, 1993 අංක 47 දරන ක්‍රීඩා (සංශෝධිත) පනතේ 21(අ)වගන්තිය ඇතුළත් විධි විධාන ප්‍රකාර මගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මා විසින් පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කල යුතු යයි මා අදහස් කරන මගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

සම්මේලනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ විස්තර කර ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැකසීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 වියාචනය කල මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 පරිච්ඡේදයේ විස්තර කර ඇති කරුණු පදනම් කරගෙන මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ විස්තර කර ඇති කරුණු අනුව, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ, හිමිකම් වෙනස්වීම් ප්‍රකාශනයේ සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත් ප්‍රමාණාත්මක අයිතම විකල්ප ක්‍රම මගින් තහවුරු කිරීමට හෝ සත්‍යාපනය කිරීමට මට නොහැකි විය.

මේ හේතුවෙන්, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සැකසෙන වටිනාකම් හෝ අයිතමයන් වල වාර්තාගත හෝ වාර්තා නොකළ වටිනාකම් හෝ ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් කිසියම් ගැලපීම් කිරීමට අවශ්‍ය දැයි මට නිශ්චය කිරීමට නොහැකි විය.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සුළු හා මධ්‍ය-පරිමාන අස්ථිත්වයන්, සඳහා ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයක් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සම්මේලනය අඛණ්ඩ පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සම්මේලනය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් සහ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විට මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සම්මේලනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණ කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සම්මේලනයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සම්මේලනයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත වලට අනුකූලව සම්මේලනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව විගණනය කර විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ වගකීම වේ. කෙසේවුවද, 1.5 ඡේදයේ විස්තර කර ඇති කරුණු හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන්වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ අස්ථිත්වයන් සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකරණයේ දැක්වීම	අදහස් නිර්දේශය
සම්මේලනය විසින් සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ අස්ථිත්වයන් සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (SLFRS for SMEs) වල 2.3.6 ඡේදයේ සඳහන් පරිදි සියලු අදායම් හා වියදම් උපචිත පදනමට හඳුනා ගත යුතුය. කෙසේ වෙතත්, ඊට පටහැනිව සාමාජික ගාස්තු, මුදල් පදනම මත ගණනය කර තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට හිඟ සාමාජික ගාස්තු විගණනයේදී තහවුරු කරගත නොහැකි විය.	ඉදිරි මූල්‍ය කාලසීමාව තුළදී හිඟ සාමාජික ගාස්තු නිවැරදි කිරීමට හා හඳුනා ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියා මාර්ග ගන්නෙමු.	සම්මේලනය විසින් සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ අස්ථිත්වයන් සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට අනුකූල විය යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණයේ දැක්වීම	අදහස් නිර්දේශය
(අ) උපලේඛන හා ස්ථාවර වත්කම ලේඛනය අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සත්‍ය ක්ෂය වටිනාකම රු. 867,563ක් විය. කෙසේ වෙතත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි වාර්තාකර ඇති ක්ෂය වටිනාකම රු. 496,769 ක් විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය රු. 370,794කින් වැඩිපුර පෙන්වා තිබුණි.	ඉදිරි මූල්‍ය කාලසීමාව තුළ දී ,වැඩිපුර හඳුනා ගෙන තිබූ වටිනාකම නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන්නෙමු.	වාර්ෂික ස්ථාවර වත්කම් ක්ෂයවීම නිවැරදිව ගණනය කළ යුතුය.
(ආ) 2023 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ විගණන ගාස්තු සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන්කර නොතිබුණි.	අදහස් දැක්වීම නොමැත .	ලැබී බැරකම් සඳහා ප්‍රතිපාදන මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත් කළ යුතුය.

1.5.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොමැතිවීම

අයිතමය	මුදල රු.	සාක්ෂි නොමැති වීම	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වියදම්	18,329,193	ගෙවීම් වවුචර්, ඉන්වොයිස් සහ ලදුපත් යනාදිය	ඉහත කාලසීමාවට අදාළ ආදායම සහ වියදම හඳුනා ගැනීම සඳහා බැංකු ප්‍රකාශනයන්ගෙන් ලබාගත් තොරතුරු භාවිතා කළ නමුත් ඉහත කාල සීමාව සතුටුදායක ලෙස සන්නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා ලේඛන ලැබී නොමැත.	ගෙවීම් වල නිවැරදි භාවය සනාථ කිරීම සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි සැපයීමට පියවර ගත යුතුය.
(ආ) ආදායම	16,847,000	ලදුපත්, පරිත්‍යාගශීලීන්ගේ සහතික කිරීම් සහ අනෙකුත් උපකාරක ලේඛණ	-එම-	ආදායමේ නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ලිඛිත සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිපල

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සම්මේලනයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 3,532,508ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ ඌණතාවය රු. 2,879,470ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.6,411,978ක වැඩිවීමක් නිරීක්ෂණය විය. පෙර වර්ෂය හා සසඳන විට රු. 8,425,644ක වියදම්වල අඩුවීමක් මෙම වැඩිවීමට ප්‍රධාන හේතු වී තිබුණි.

3. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

3.1 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකාරිත්ව යේ අදහස් නිර්දේශ දැක්වීම

සම්මේලනය සඳහා අනුමත කරන ලද අයවැය විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. එම නිසා, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සම්මේලනයේ මූල්‍ය පාලනය ඇගයීම් කල නොහැකි විය.

අදහස් දැක්වීම ලැබී නොමැත

සෑම මූල්‍ය වර්ෂයකටම සවිස්තරත්මක අයවැය ලේඛනයක් සැකසීමට පියවර ගතයුතුය .